

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobkyně: A. P. D., proti žalované Policii České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, se sídlem Olšanská 2, poštovní schránka 78, 130 51 Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 3. 2010, č. j. CPR-15181-2/ČJ-2009-9CPR-V234,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 3. 3. 2010, č. j. CPR-15181-2/ČJ-2009-9CPR-V234, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 7808 Kč ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku do rukou jejího zástupce Mgr. Petra Václavka, advokáta.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 23. 9. 2009 udělila Policie České republiky, Oblastní ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Praha, inspektorát cizinecké policie Praha, skupina kontroly pobytu žalobkyni správní vyhoštění podle § 119 odst. 2 písm. b) (jelikož jako *rodinný příslušník občana Evropské unie závažným způsobem narušovala veřejný pořádek*) a § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 (jelikož *pobývala na území bez víza nebo bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyla oprávněna*) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 326/1999 Sb.“); dobu, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území, stanovila na tři roky, a vyslovila, že se na žalobkyni nevztahuje důvod znemožňující vycestování. Žalobkyně podle správního orgánu pobývala na území ČR neoprávněně od 8. 2. 2008 a svým jednáním závažně narušila veřejný pořádek. Ačkoli je manželkou českého státního občana, nepodařilo se jí v řízení prokázat dostatečně intenzivní soukromé vazby, které by bránily vyhoštění; žalobkyni prezentovaný manželský vztah lze považovat za účelový, s cílem zajistit legalizaci pobytu.

K odvolání účastníků (žalobkyně a jejího manžela) změnila žalovaná rozhodnutí I. stupně svým rozhodnutím ze dne 3. 3. 2010 tak, že upřesnila právní kvalifikaci [nově použila, vedle ustanovení již aplikovaných, i § 119 odst. 1 písm. a) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb. – *Policie vydá rozhodnutí o správním*

vyhoštění, je-li důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek (...)] a dobu, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území, snížila na jeden rok. Narušení veřejného pořádku závažným způsobem spatřovala žalovaná v účelovém uzavření manželství. Žalovaná má za to, že na žalobkyni nelze nahlížet jako na rodinného příslušníka občana EU, neboť v řízení bylo doloženo, že spolu účastníci nesdílejí společnou domácnost.

V žalobě proti rozhodnutí žalované žalobkyně namítla, že její jednání nedosáhlo takové intenzity, aby bylo s to narušit veřejný pořádek; žalovaná interpretovala tento pojem v rozporu s právem ES (viz čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES a jeho výklad v rozsudku Evropského soudního dvora C-127/08 Metock). Žalobkyně žije se svým manželem ve funkční domácnosti, což v řízení prokázala. Správní orgán I. stupně pochybil i tím, že se ve svém rozhodnutí nevyjádřil k podání účastníků ze dne 21. 8. 2009. Dále žalobkyně podotkla, že úřední záznam o místním šetření nemůže sloužit jako důkazní prostředek. Konečně správní orgány pochybily i při hodnocení dopadu vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobkyně. Žalobkyně proto navrhla, aby rozhodnutí vydaná v obou stupních byla zrušena a věc byla vrácena žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě setrvala na svých závěrech a navrhla, aby soud žalobu zamítl.

Žaloba je důvodná.

Správní orgány v této věci spatřovaly u žalobkyně naplnění několika skutkových podstat zakládajících důvod pro správní vyhoštění podle § 119 zákona č. 326/1999 Sb. Žalobkyně podle nich pobývala na území bez víza nebo bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyla oprávněna [§ 119 odst. 1 písm. c) bod 2], dále tu bylo důvodné nebezpečí, že by žalobkyně mohla při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek [§ 119 odst. 1 písm. a) bod 2], a konečně žalobkyně jako rodinný příslušník občana Evropské unie závažným způsobem narušovala veřejný pořádek [§ 119 odst. 2 písm. b)]. Taková kombinace skutkových podstat ale nemůže obstát a je v rozporu se systematickým uspořádáním ustanovení § 119 zákona č. 326/1999 Sb., které rozlišuje mezi správním vyhoštěním občana Evropské unie nebo jeho rodinného příslušníka, a správním vyhoštěním „nepřivilegovaného“ cizince, tedy občana tzv. „třetí země“. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 1. 2010, č. j. 1 As 96/2009-86, zatímco vyhoštění občanů třetích zemí je upraveno v odst. 1, vyhoštění občanů Evropské unie nebo jejich rodinných příslušníků upravuje odst. 2. Ten přitom obsahuje podstatně striktnější úpravu podmínek, za nichž lze přistoupit k vyhoštění, než je tomu u občanů třetích zemí [*Rozhodnutí o správním vyhoštění občana Evropské unie nebo jeho rodinného příslušníka, který na území pobývá přechodně, lze vydat pouze v případě, že občan Evropské unie nebo jeho rodinný příslušník a) ohrožuje bezpečnost státu, b) závažným způsobem narušuje veřejný pořádek; to neplatí, jde-li o občana Evropské unie, který pobývá na území nepřetržitě po dobu nejméně 10 let, nebo c) ohrožuje veřejné zdraví tím, že trpí závažnou nemocí, pokud k takovému onemocnění došlo do 3 měsíců po vstupu na území*].

Správní orgán tedy musí v řízení o správním vyhoštění rozlišovat mezi uvedenými kategoriemi osob. Pokud zjistí, že daná osoba je buď občanem EU, anebo rodinným příslušníkem takového občana, je z povahy věci vyloučeno, aby při jeho vyhoštění použil § 119 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., a v řízení je nutno postupovat podle § 119 odst. 2. Správní orgány v nyní projednávané věci však toto rozlišení nerespektovaly a uložily žalobkyni správní vyhoštění jednak podle odstavce 1 ustanovení § 119 (tedy jako občance třetí země), jednak podle odstavce 2 (tedy jako rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie, resp. státního občana ČR). Stejně nejednoznačně vyznívají i odůvodnění rozhodnutí správních orgánů. Z těch lze na jedné straně dovodit, že žalobkyni za rodinného příslušníka občana EU nejspíš nepovažovaly, neboť její manželství s panem J. P. označovaly za účelové a učiněné ve snaze obejít zákon. Současně ale správní orgány užily na žalobkyni i skutkovou podstatu obsaženou v § 119 odst. 2, která může dopadat právě jen na rodinného příslušníka občana EU.

Změněný výrok žalobou napadeného rozhodnutí krom toho postrádá oporu v odůvodnění v rozsahu, v němž byl změněn, resp. rozšířen použitý skutkový podstaty. Orgán I. stupně poté, co detailně popsal průběh správního řízení, konstatoval, že v uvedených skutečnostech spatřuje narušení veřejného pořádku

závažným způsobem, a tím i účelovost jednání žalobkyně. Vedle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2, o něž není v této věci spor (neoprávněný pobyt na území), zahrnul do výroku i skutkovou podstatu podle § 119 odst. 2 písm. b) – tedy že žalobkyně závažným způsobem narušovala veřejný pořádek. Jak už bylo uvedeno, současná aplikace odst. 1 a odst. 2 není možná; postup správního orgánu I. stupně ale měl svou logiku, pokud závažné narušení veřejného pořádku (jehož se tedy žalobkyně v minulosti již dopustila) spatřoval v jejím účelovém manželství. Naproti tomu žalovaná dodala do výroku skutkovou podstatu podle § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 – tj. spatřovala tu důvodné nebezpečí, že by žalobkyně mohla (*pozn. soudu*: tj. do budoucna) při pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek – což ovšem zdůvodnila tak, že „v účelovosti uzavření manželství spatřuje správní orgán narušení veřejného pořádku závažným způsobem, a proto došlo ke změně výroku napadeného rozhodnutí“. Rozdíl mezi skutkovými podstatami podle § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 a § 119 odst. 2 písm. b) však spočívá – kromě toho, že dopadají na různé skupiny osob, a navzájem se tedy vylučují – také v tom, že v prvním případě jde o hrozící možnost narušení, kdežto v druhém případě toto narušení již probíhá. Lze mít za to, že správní orgány obou stupňů žalobkyni vytýkaly to, že uzavřela a udržuje účelové manželství (aby získala silnější právní pozici z hlediska svého pobytu na území) – tedy něco, k čemu již došlo a důsledky toho trvají do současnosti. Pak není jasné, proč žalovaná přidala do výroku skutkovou podstatu, která se týká budoucích obav z jednání cizince; z odůvodnění napadeného rozhodnutí totiž není zřejmé nic než to, že žalobkyně pobývala na území bez oprávnění a uzavřela tu účelové manželství.

Jelikož správní orgány spatřovaly u žalobkyně naplnění důvodů pro správní vyhoštění jak podle § 119 odst. 1, tak podle § 119 odst. 2 – tedy hodnotily ji současně jako cizince „běžného“ i jako cizince „privilegovaného“ (tj. jako rodinného příslušníka státního občana ČR) – je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Správné zařazení jednání žalobkyně k příslušné skutkové podstatě přitom není pouhou formalitou: pokud totiž žalobkyně jako manželka českého státního občana je jeho rodinným příslušníkem ve smyslu § 15a odst. 1 a odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb., nelze ji vyhostit pro neoprávněný pobyt na území, ale případně pouze pro závažné narušování veřejného pořádku.

S ohledem na nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí nehodnotil soud hmotněprávní žalobní námitku, podle níž žalobkyně svým jednáním nenarušila veřejný pořádek; ostatně v novém řízení budou správní orgány posuzovat protiprávní jednání žalobkyně z hlediska jejích současných poměrů, o nichž zatím není nic známo. Jen v obecné rovině tedy soud upozorňuje na rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu publikované pod č. 2420/2011 Sb. NSS, z nějž cituje: „(S)amotný fakt účelového uzavření manželství nelze považovat za narušení veřejného pořádku, neboť zpravidla nejde o skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, který by navíc sám o sobě odůvodňoval tak vážný zásah do cizincových práv, jakým je vyhoštění z území České republiky. Tím spíše pak obvykle nepůjde o „závažné“ narušení veřejného pořádku ve smyslu § 119 odst. 2 písm. b) cizineckého zákona.“

Rovněž hodnotit dopad rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobkyně je nyní předčasné, protože nejsou známy současné soukromé a rodinné poměry žalobkyně, a především tato úvaha je na místě až v situaci, kdy správní orgán konstatuje existenci důvodů pro správní vyhoštění. Zjistit, zda tu takové důvody jsou, a jaké, bude úkolem správního orgánu v novém řízení.

Soud tedy napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (zákon č. 150/2002 Sb.; dále jen „s. ř. s.“), aniž ve věci nařizoval jednání. V novém řízení bude žalovaná vázána právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci úspěch, a žalovaná je tak povinna zaplatit jí náklady řízení o žalobě, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku (2000 Kč) a z odměny advokáta za dva úkony právní služby – převzetí zastoupení a podání k soudu (2 x 2100 Kč) podle § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 7, § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), včetně náhrady hotových výdajů (2 x 300 Kč) podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 6800 Kč. Zástupce žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, a odměna se tak zvyšuje o

částku 1008 Kč odpovídající dani, kterou je zástupce povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů. Celkem tedy žalobkyni náleží 7808 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 29. dubna 2013

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková